

Signature and Name of Invigilator

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(In figures as per admission card)

1. (Signature) _____
(Name) _____

2. (Signature) _____
(Name) _____

Roll No. _____
(In words)

Test Booklet No.

J-3409

**PAPER – III
NEPALI**

[Maximum Marks : 200

Time : 2½ hours]

Number of Pages in this Booklet : 32

Number of Questions in this Booklet : 26

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answers to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

No Additional Sheets are to be used.

3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :

(i) To have access to the Test Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.

(ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.

4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your name or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the Test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. Use only Blue/Black Ball point pen.
9. Use of any calculator or log table etc. is prohibited.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुये रिक्त स्थान पर ही लिखिये।

इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है।

3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :

(i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।

(ii) कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात् किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।

4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें।
8. केवल नीले / काले बाल प्वाइंट पेन का ही इस्तेमाल करें।
9. किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।

NEPALI

नेपाली

PAPER – III

प्रश्न-पत्र – III

NOTE: This paper is of two hundred (200) marks containing four (4) Sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these Sections according to the detailed instructions given herewith.

नोट : यो प्रश्नपत्र दुईसय (200) अङ्कको छ। यसमा चार (4) खण्ड रहेका छन्। परीक्षार्थीहरूले यसमा रहेका प्रश्नहरूको उत्तर दिइएका निर्देश अनुसार लेख्नुपर्नेछ।

SECTION - I

खण्ड – I

Note : This section contains five (5) questions based on the following paragraph. Each question should be answered in about thirty (30) words and each carries five (5) marks. (5x5=25 marks)

यस खण्डमा निम्नलिखित अनुच्छेदमा आधारित पाँच (5) प्रश्न छन्। प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग तीस (30) शब्दमा अपेक्षित छ। प्रत्येक प्रश्न पाँच-पाँच (5 - 5) अङ्कका छन्।

(5x5=25 अङ्क)

औपन्यासिक मूर्त जीवित प्रस्तुतिलाई ऐतिहासिक उपन्यासमा धारणाग्रहले मार्छ भन्नु साह्रै बलियो तर्क मान्न सकिँदैन। धारणाधृतिले औपन्यासिक जैव प्रदत्तिलाई अपरिहार्यतः मास्छ भन्नु अत्युक्ति हुन्छ। विपरीतमा यसो भन्न सकिन्छ -वैचारिक आधार नपाएको उपन्यासलेखन सफल बन्न सक्तैन, जीवनविषयक उच्चतर प्रत्यय बोल्न सक्तैन, उपन्यास सोदेश्य यात्रा हो, धारणा एवं संवेदनागत आधार यात्राको मार्ग। निर्लक्ष्य बरालिएको उपन्यास अझसम्म छैन। 'जीवित प्रस्तुति' चाहनु पनि यथार्थवादीकीय एउटा आधार लिइएको हो। स्वायत्तात्मक चरित्रहरु अवयव हुन्छन् याथार्थिक विषयवस्तुका उपन्यासका। प्रस्ताविक विषयवस्तुका उपन्यासहरुका चरित्र स्वायत्तात्मक हुन नसक्ने वा चरित्रहरु नियन्त्रित हुँदै उपन्यास कलाकृति हुन नसक्ने भन्नु तथ्य र सम्भवतालाई केही बढ्ता मिचेको हुनजान्छ। उपन्यास कलाकृति हुनमा ऐतिहासिकत्व अन्तर्निहित बाधा होइन। एउटा थपिएको कठिनता अवश्य छ। ऐतिहासिक उपन्यास सँधै दोहोरो आधारमा बढ्नुपर्छ- ताथ्यिक र वैचारिक।

1. ऐतिहासिक उपन्यासको स्वरूप कस्तो हुन्छ ?

2. 'वैचारिक आधार' भएको उपन्यासले उच्चतर प्रत्यय कसरी प्रस्तुत गर्छ ?

3. 'जीवित प्रस्तुति' भनेको के हो ?

4. ऐतिहासिक उपन्यासमा 'स्वायत्तात्मक चरित्र' कसरी 'अवयव' हुन्छन् ?

5. ताथ्यिकता र वैचारिकता ऐतिहासिक उपन्यासका दुईवटा अपरिहार्य तत्व कसरी हुन् ?

SECTION - II

खण्ड – II

Note : This section contains fifteen (15) questions each to be answered in about thirty (30) words. Each question carries five (5) marks.

(5x15=75 marks)

यस खण्डमा पाँच-पाँच (5 - 5) अङ्कका पन्ध्रवटा (15) प्रश्न छन्। प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग तीस-तीस (30 - 30) शब्दमा अपेक्षित छ।

(5x15=75 अङ्क)

6. ब्राह्मी लिपि र खरोष्टी लिपिको नामकरण कसरी भयो ?

7. आधुनिक आर्यभाषा अन्तर्गत हिमाली भाषाहरुको विभाजन कतिवटा समुदायमा गरिएको छ ? तिनलाई विभाजन गर्ने खास आधारहरु के-के हुन् ?

8. लिङ्ग र कालका दृष्टिले आधुनिक भारतीय आर्यभाषाका रूपमा नेपाली भाषाको विशिष्टता चिनाउने कुरा कुन-कुन हुन् ?

9. अर्थान्तरन्यास भनेको के हो ? अर्थान्तरन्यास र काव्यलिङ्गमा के अन्तर छ ?

10. नेपाली लोकसाहित्यमा 'स्त्यौली' भन्नाले के बुझिन्छ ? यसका विशेषता के-के हुन् ?

11. 'डबली' भनेको के हो ? नेपाली नाटक र रङ्गमञ्च परम्परामा 'डबली नाच' को महत्त्व के छ ?

12. मुन्सीका 'तीन आहान' को भाषिक वैशिष्ट्य के हो ?

13. साहित्येतिहासमा सर्वथा विवादास्पद तत्व के हो र त्यसको समाधानका उपायहरू के-के छन् ?

14. वैदिक र लौकिक संस्कृतमा के अन्तर छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।

17. कवित्त छन्दका लक्षण के-के हुन्? नेपाली कविताको शैलीगत विकासका सन्दर्भमा कवित्तको के-कस्तो स्थान छ?

18. रसलाई 'ब्रह्मानन्द सहोदर' किन भनिन्छ?

19. काव्यका शास्त्रीय अभिलक्षणका सापेक्षतामा अत्याधुनिक काव्य-रचनाको विश्लेषण र मूल्याङ्कन गर्न सकिन्छ ? कसरी ?

20. समाजशास्त्रीय समालोचनाका प्रमुख सैद्धान्तिक आधार के-के हुन् ?

SECTION - III

खण्ड – III

Note : This section contains five (5) questions from each of the electives / specializations. The candidate has to choose only one elective / specialization and answer all the five (5) questions from it. Each question carries twelve (12) marks and is to be answered in about two hundred (200) words.

(12x5=60 marks)

यस खण्डमा प्रत्येक ऐच्छिक एकाईभित्र पाँचवटा (5) प्रश्न दिइएका छन्। परीक्षार्थीले कुनै एउटा मात्र ऐच्छिक एकाई छानेर त्यसैभित्रका पाँचवटा प्रश्नको उत्तर लेख्नुपर्नेछ। सबै प्रश्न बाह्र-बाह्र (12 - 12) अङ्कका छन्। प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग दुईसय (200) शब्दमा दिनुपर्नेछ।

(12x5=60 अङ्क)

निर्विकल्प (ऐच्छिक) – I

21. महाकाव्यका लक्षण का आधारमा 'आदर्श राघव' एउटा आदर्श महाकाव्य हो ? तर्कसम्मत उत्तर लेख्नुहोस्।
22. 'आगो र पानी' खण्डकाव्यको काव्यिक मूल्य स्पष्ट पार्नुहोस्।
23. 'प्रमिथस' महाकाव्यको मिथकीय प्रस्तुतिद्वारा कविले के-कस्तो युग-सन्दर्भलाई अभिव्यञ्जित गर्न खोजेका छन् ?
24. नेपाली ऋतुकाव्यधारामा 'ऋतुविचार' खण्डकाव्य को स्थान र मूल्य निर्धारण गर्नुहास्।
25. रसपरिपाकका दृष्टिले 'शाकुन्तल' महाकाव्यको विवेचना गर्नुहोस्।

निर्विकल्प (ऐच्छिक) - II

21. गद्याख्यानमा आधुनिकताको द्रुत प्रभावपात संयोग हो कि समायोजन हो ? तर्क र दृष्टांत दिँदै स्पष्ट पार्नुहोस् ?
22. आधुनिक नेपाली गद्याख्यानका प्रवृत्तिहरूले सामाजिक तथा राष्ट्रिय सन्दर्भहरूलाई कतिसम्म ध्वनित गरेको पाइन्छ ? दृष्टान्त दिँदै समीक्षा गर्नुहोस्।
23. सैद्धान्तिक मान्यताका दृष्टिले पारिजातका रचनामा देखापरेको परिवर्तनधर्मिताका मूल कारण के-के हुन् ?
24. ध्रुवचन्द्र गौतमको आख्यानकारिता पाश्चात्य साहित्यका प्रभावको उत्पाद मात्र हो ? समीक्षा गर्नुहोस्।
25. इन्द्रबहादुर राईका लीलावादी कथाहरूको बोधगम्यताका आधारहरूबारे तर्कपूर्ण चर्चा प्रस्तुत गर्नुहोस्।

निर्विकल्प (ऐच्छिक) - III

21. नाट्योत्पत्ति सिद्धान्त निर्माणमा वैदिक र ग्रीसेली परम्पराका मूलभूत आधाहरू के के हुन् ? स्पष्ट पार्नुहोस्।
22. संस्कृत तथा हिन्दी-उर्दूमूलक नाटकको प्रभाव परम्पराबाट उम्किने क्रममा नेपाली नाटक पाश्चात्य प्रभावको घानमा पर्नु ऐतिहासिक आवश्यकता थियो ? तर्कपूर्ण उत्तर लेख्नुहोस्।
23. सेक्सपियरेली नाट्य परिपाटीबाहेक बालकृष्ण समको नाट्यकारितामा अरु कुन-कुन मौलिक मौलाहरू छन् ?
24. गोपालप्रसाद रिमाललाई नारीवादी नाटककार मान्न सकिन्छ ? नारीवादी लेखनको सैद्धान्तिक आधार लिएर टिप्पणी प्रस्तुत गर्नुहोस्।
25. भीमनिधि तिवारीलाई प्रतिगामी नाटककारको दोषारोपण गर्नु कतिको औचित्यपूर्ण छ ? आफ्नो मत प्रस्तुत गर्नुहोस्।

निर्विकल्प (ऐच्छिक) - IV

21. प्रायोगिक भाषाविज्ञानमा सैद्धान्तिक भाषा विज्ञानको भूमिका र महत्व चिनाउनुहोस्।
22. मनोभाषाविज्ञानको विकासको तथ्यमूलक विवरण संक्षेपमा लेख्नुहोस्।
23. संरचनात्मक शैलीविज्ञानको स्वरूप चिनाउनुहोस्।
24. व्युत्पत्तिमूलक कोश निर्माणका सन्दर्भमा टर्नरको नेपाली शब्दकोशको छोटो समीक्षा प्रस्तुत गर्नुहोस।
25. आधुनिक ज्ञानानुशासनका रूपमा अनुवाद विज्ञानको भूमिका र महत्व स्पष्ट पार्नुहोस्।

SECTION - IV

खण्ड-IV

Note : This section consists of one essay type question of forty (40) marks to be answered in about one thousand (1000) words on any of the following topics.

(40x1=40 marks)

यस खण्डमा चालीस (40) अङ्कको एउटा निबन्धात्मक प्रश्न छ। तल दिइएका विषयहरू मध्येबाट कुनै एउटा छानेर लगभग एकहजार (1000) शब्दमा निबन्ध लेख्नुहोस्।

(40x1=40 अंक)

26. (क) नेपाली क्रियापदका काल र पक्ष।
(ख) नेपाली साहित्येतिहास लेखनका समस्या र तिनको समाधान।
(ग) समकालीन भारतीय नेपाली कविता का प्रवृत्ति।

FOR OFFICE USE ONLY							
Marks Obtained							
Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained
1		26		51		76	
2		27		52		77	
3		28		53		78	
4		29		54		79	
5		30		55		80	
6		31		56		81	
7		32		57		82	
8		33		58		83	
9		34		59		84	
10		35		60		85	
11		36		61		86	
12		37		62		87	
13		38		63		88	
14		39		64		89	
15		40		65		90	
16		41		66		91	
17		42		67		92	
18		43		68		93	
19		44		69		94	
20		45		70		95	
21		46		71		96	
22		47		72		97	
23		48		73		98	
24		49		74		99	
25		50		75		100	

Total Marks Obtained (in words)

(in figures)

Signature & Name of the Coordinator

(Evaluation) Date